

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH (NR 75)

z dnia 24 lipca 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 75)

24 lipca 2012 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Dariusza Rosatego (PO)**, przewodniczącego Komisji, przeprowadziła:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo celne (druk nr 494).

W posiedzeniu wziął udział **Jacek Kapica** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, szef Służby Celnej wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Michał Nowak**, **Mariusz Pawełczyk** i **Monika Żołnierowicz-Kasprzyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Jacek Markiewicz** i **Adam Niewęglowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Proszę o zajmowanie miejsc. Rozpoczynamy posiedzenie Komisji.

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo celne (druk nr 494). Uzasadnienie przedstawi minister finansów. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę uwag. Natomiast słyszę wiele innych uwag chyba niemających związku z porządkiem dnia, a więc bardzo proszę.... Czy można prosić o wyciszenie rozmów? Dziękuję bardzo. Wobec niezgłoszenia uwag do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Chciałbym powitać obecnego na naszym posiedzeniu podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, pana ministra Jacka Kapicę. Witam, panie ministrze.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego.

Chciałbym poinformować Wysoką Komisję, że Marszałek Sejmu w dniu 26 czerwca 2012 roku skierowała do naszej Komisji rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo celne do pierwszego czytania. Przystąpimy teraz do pierwszego czytania projektu ustawy. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje debatę w sprawie zasad ogólnych projektu ustawy bez szczegółowego roztrząsania jej poszczególnych zapisów. Oczywiście, w tej fazie posłowie będą mieli możliwość zadawania pytań bądź wygłaszania swoich opinii.

Obecnie proszę przedstawiciela rządu, pana ministra Kapicę, o przedstawienie uzasadnienia do projektu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, szef Służby Celnej Jacek Kapica:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo!

Potrzeba nowelizacji ustawy z dnia 19 marca 2004 roku – Prawo celne wynika przede wszystkim z wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku, w którym Trybunał Konstytucyjny orzekł, iż art. 93 ust. 2 ustawy – Prawo celne, w zakresie w jakim dotyczy stawki opłaty za przechowywanie w depozycje organu celnego towarów zajętych do postępowania, jest niezgodny z Konstytucją RP. W tym zakresie...

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo proszę. Przepraszam bardzo, panie ministrze. Chciałbym naprawdę poprosić szanownych państwa posłów o przerwanie rozmów albo ich wyciszenie. Jeżeli ktoś musi rozmawiać, to prosimy na korytarzu. Teraz pozwólm panu ministrowi przedstawić uzasadnienie do projektu ustawy. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Kapica:

Przepis art. 93 ust. 2 ustawy – Prawo celne w wyżej wymienionym zakresie traci moc obowiązującą z upływem dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku, to znaczy z dniem 25 listopada 2012 roku. W związku z tym w celu wykonania wyżej wymienionego wyroku Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy. Pozwolicie państwo, że zacznę od pkt 2 projektu ustawy, który jest podstawą inicjatywy legislacyjnej, a odnosi się do wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

W pkt 2 projektu proponuje się nadanie nowego brzmienia art. 93 ust. 2 stanowiącemu upoważnienie dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, stawek opłat pobieranych przez organy celne. Wyżej wymieniony przepis w obowiązującym brzmieniu zawiera wytyczną, w świetle której minister finansów, określając stawki opłat, uwzględni charakter czynności, za które opłaty te są pobierane. Mając na uwadze, iż treść wyżej wymienionej wytycznej nie została zakwestionowana przez Trybunał Konstytucyjny, w nowym przepisie, w art. 93 ust. 2, proponuje się jedynie uzupełnienie jej o zapis, na podstawie którego w przypadku towarów zajętych na podstawie ustawy – Prawo celne całkowita opłata za przechowywanie towarów w depozycie urzędu celnego nie może być wyższa od wartości celnej towaru i nie może być niższa od równowartości kwoty 10 euro. W przypadku przechowywania towarów w depozycie urzędu celnego przewiduje się, iż w rozporządzeniu wydanym na podstawie proponowanego art. 93 ust. 2 ustawy – Prawo celne stawka opłaty zostanie określona tak jak w obecnie obowiązującym rozporządzeniu ministra finansów – w formule procentowej w odniesieniu do wartości towaru, czyli 5% wartości celnej towaru za każdy rozpoczęty miesiąc. Natomiast określenie dolnej granicy opłaty za przechowywanie w depozycie urzędu celnego towaru zajętego, w wysokości 10 euro za cały okres przechowywania, ma na celu zapewnienie pokrycia przynajmniej części kosztów przechowywania zajętych towarów o małej wartości celnej, ale np. o dużej masie i gabarytach.

Jednocześnie, korzystając z inicjatywy legislacyjnej, Rada Ministrów w przedłożonym projekcie ustawy w pkt 1 proponuje także w art. 92 ust. 1 uchylenie pkt 3 i 4. Wyżej wymieniona zmiana wynika z konieczności dostosowania krajowych przepisów prawa celnego do art. 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólnotowy kodeks celny. Przepis art. 30 rozporządzenia, zatytułowany „Opłaty i koszty”, określa generalną zasadę, zgodnie z którą organy celne nie mogą pobierać opłat z tytułu przeprowadzania kontroli celnych lub innych form stosowania przepisów prawa celnego, jeżeli odbywa się to w godzinach pracy urzędów celnych. W związku z tym przepisem znosi się pobieranie opłat za czynności urzędowe – najczęściej badanie towarów – w sytuacji, kiedy są one dokonywane w godzinach pracy urzędu celnego. Natomiast, tak jak dotychczas, opłaty na podstawie wspólnotowego kodeksu celnego będą pobierane w sytuacji, kiedy jest to wniosek podmiotu po godzinach pracy urzędu celnego.

W związku z tym, podsumowując, panie przewodniczący, projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo celne odnosi się do dwóch kwestii. W kolejności, jest to – zmiana ustawy dostosowująca krajowe prawo celne do przepisów unijnych w zakresie niepobierania opłat za czynności kontrolne w czasie godzin pracy urzędu. W pkt 2 jest to dostosowanie przepisów ustawy – Prawo celne do orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w zakresie pobierania opłat za przechowywanie towarów w depozycie urzędu celnego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Otwieram teraz dyskusję w sprawie zasad ogólnych projektu ustawy. Bardzo proszę, kto z pań i panów posłów chciałby zabrać głos?

Posel Maria Zuba (PiS):

Panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Bardzo proszę, pani poseł Zuba. Proszę bardzo.

Posel Maria Zuba (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo!

Mam pytanie do pana ministra. Proszę, żeby określił, w jakiej wysokości dotychczas były ściągane sumy. Jak często były stosowane przypadki ściągania opłat od podmiotów gospodarczych? Jak wyglądała owa statystyka w skali roku zarówno pod względem ilościowym, jak i finansowym?

Drugie pytanie. Jeżeli owe przepisy wejdą, jaka jest pewność, że urzędy celne nie będą doprowadzać do sytuacji, że kontrole będą przeprowadzane po godzinach tylko po to, żeby dodatkowo ściągnąć środki finansowe i obciążyć podmioty? Czy tutaj są jakieś narzędzia obronne w tym zakresie? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Szmit.

Posel Jerzy Szmit (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze!

Nawiązując do głosu pani poseł, chciałbym zapytać pana ministra, jaka w ogóle jest wartość towarów zatrzymywanych w ciągu roku przez służby celne. Chodzi o określenie skali naszego przedsięwzięcia prawnego.

Mam też drugie pytania. Jakie są wpływy wynikające ze sprzedaży towarów, gdyż część z nich jest kwestionowanych, przepadają, jeżeli chodzi o osoby, które je przemycali, i są one sprzedawane. Jakie są wpływy z tego tytułu? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję. Czy są inne pytania? Pani przewodnicząca Skowrońska.

Posel Krystyna Skowrońska (PO):

Nie będę pytać o ogólne rzeczy, jeżeli pan minister będzie miał w dniu dzisiejszym informację dotyczącą, między innymi, zatrzymywanych papierosów. Zwyczajowo był to duży problem. Jak rozwiązanie to będzie wpływało na rynek sprowadzania nielegalnych wyrobów tytoniowych, ponieważ jest to ważna rzecz? Wskazane w wykonaniu budżetu za rok 2011 przychody z tytułu akcyzy, między innymi, od wyrobów tytoniowych jest to największa pozycja. A więc z dwóch powodów... Jeżeli mamy mieć przychody z akcyzy, żeby trafiły one do budżetu, a nie omijały go. W jaki sposób w tym zakresie, ponieważ jest to rzecz niezwykle trudna do likwidacji... Jak to zjawisko dzisiaj wygląda?

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo. Czy są inne pytania? Jeżeli nie ma, jeszcze ja zadam pytanie. Panie ministrze, jakie są skutki budżetowe przewidywane przez resort po wprowadzeniu noweli? Bardzo proszę, udzielam panu głosu.

Podsekretarz stanu w MF Jacek Kapica:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo!

Do tej pory ustawa – Prawo celne nie określała maksymalnej kwoty za przechowywanie towarów w depozycie. Stąd bywały przypadki, na kanwie których właśnie zostało złożone zapytanie do Trybunału Konstytucyjnego, że koszty przechowywania okazywały się wyższe od wartości towarów. Stąd też Trybunał Konstytucyjny orzekł, że należy dokonać zmiany w tym zakresie w ciągu dwunastu miesięcy, określając, że przepis ten jest niezgodny z Konstytucją RP. Obecnie wskazuje się, tak jak dotychczas, że opłata będzie obliczona na podstawie formuły procentowej, czyli 5% wartości celnej towaru za przechowywanie za każdy miesiąc, ale nie więcej niż wartość towaru. Standardowo towary przechowywane są średnio w magazynie w okresie czterech miesięcy, w czasie których regulowany jest ich status celny. W przypadku towarów o niskiej wartości – najczęściej mamy do czynienia z przemysłem drobnej ilości papierosów o wartości celnej do 200 zł – opłata za przechowywanie towaru wynosiłaby 40 zł, jednak nie więcej niż wartość celna. Jeżeli założymy, że wartość jest 200 zł, to towar musiałby być składowany przez okres ponad roku, co się nie zdarza albo są to co najwyżej jednostkowe przypadki.

Odpowiadając na pytanie dotyczące zabezpieczeń na okoliczność wykonywania czynności poza godzinami pracy urzędu, chciałbym powiedzieć, że w tym przypadku decy-

duje godzina, czas złożenia wniosku przez stronę. Jeżeli wniosek jest złożony przez stronę w godzinach pracy urzędu, nie ma podstaw do tego, żeby z przyczyn, nie wiem, organizacyjnych, kadrowych, był on rozpatrywany poza godzinami pracy urzędu. Decyduje czas, że tak powiem, przyjęcia dokumentu w ewidencji urzędu celnego. Trudno mówić o tym, żeby były jakiejkolwiek możliwości. To przedsiębiorca decyduje, czy składa go w czasie godzin pracy urzędu, czy też po godzinach pracy urzędu.

Odpowiadając na pytanie pana posła dotyczące wartości towarów i przychodów z likwidacji, chciałbym powiedzieć, że ponieważ nie jest to bezpośrednio związane z opłatami, pozwolę sobie przekazać to na piśmie. Nie dysponuję w tej szczególności danymi dotyczącymi wartości zatrzymanych towarów, jak też przychodów z likwidacji.

Odpowiadając na pytania pani poseł, chciałbym powiedzieć, że przepisy te o tyle odnoszą się do zatrzymywanych towarów, małych ilości papierosów, że nie będzie sytuacji, na kanwie której wyszedł wyrok Trybunału Konstytucyjnego, a więc że koszy przechowywania będą wyższe niż wartość celna towaru. Mamy natomiast uzgodnienie i w tej chwili wewnątrz Rady Ministrów jest procedowany projekt zmiany ustawy – Kodeks karny skarbowy dopuszczający likwidację papierosów przed orzeczeniem przepadku przez sąd. Do tej pory musiały one być przechowywane jako dowody w sprawie do czasu orzeczenia przez sąd. Jednocześnie z góry było wiadomo, że, zgodnie z regulacjami, nie będą one sprzedawane na rynek. W związku z tym potem były niszczone. Udało się stworzyć przyjęte przez ministra sprawiedliwości uzasadnienie, że będzie przechowywana próbka towarów, natomiast pozostały towar, ponieważ de facto i tak jest towarem niedopuszczanym do obrotu, będzie niszczone. A więc na pewno zmniejszą się koszty przechowania papierosów zatrzymywanych masowo przy wschodniej granicy.

Co do kwestii skutków budżetowych wejścia w życie rozporządzenia, to trzeba powiedzieć, że w pierwszym przypadku, czyli pobierania opłat za wykonywanie czynności poza godzinami pracy urzędu, nie pobieraliśmy takich opłat, ponieważ z przepisów unijnych wynikało, że ich pobieranie i tak byłoby niezgodne z obowiązującym bezpośrednio rozporządzeniem, z regulacją unijną bezpośrednio obowiązującą. Stąd w 2011 roku nie pobieraliśmy opłat.

Natomiast w przypadku zmniejszenia opłat za przechowywanie towarów można powiedzieć, że były one niezgodne z Konstytucją RP, a więc trudno mówić tu o skutkach, skoro były one niezgodne z Konstytucją RP. Niemniej nie są to kwoty wysokie czy znaczące. Łączna kwota opłat pobranych na podstawie art. 93, czyli i pkt 1, i pkt 2, jest to kwota 2.790.141 zł, przy czym przewagę w tej kwocie stanowią opłaty za czynności wykonywane poza czasem pracy i miejscem urzędu, za które w tej chwili, jeżeli będą one wykonywane w godzinach pracy, nie będą pobierane opłaty. Nie chodzi tu o wszystkie czynności, tylko te na wniosek, jak badanie laboratoryjne towaru. Natomiast w sytuacji, w której – co jest zgodne z przepisami unijnymi – przedsiębiorca oczekuje wykonywania czynności poza miejscem i czasem pracy urzędu, np. u siebie w firmie, a nie ma procedur uproszczonych, wtedy są pobierane opłaty. Jest to kwota ryczałtowa w wysokości 40 zł za każdą rozpoczętą godzinę pracy, 30 zł. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze, za te wyjaśnienia. Jeżeli nie ma dalszych głosów, chciałbym stwierdzić zakończenie pierwszego czytania.

Proponuję przystąpić teraz do szczegółowego rozpatrzenia poszczególnych przepisów projektu ustawy. Nie widzę sprzeciwu. W związku z tym proponuję przejść do rozpatrzenia kolejno poszczególnych artykułów. W istocie rzeczy mamy dwa artykuły.

A zatem, chciałbym zapytać, czy w odniesieniu do art. 1 ze strony posłów jest... Tak jest, proszę bardzo.

Legislator Jacek Markiewicz:

Przepraszam bardzo, panie przewodniczący, jeszcze dla formalności kwestia tytułu.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Kwestia tytułu?

Legislator Jacek Markiewicz:

Tak, czy są uwagi do tytułu ustawy. To tyle, dziękuję.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

A tak, są dwa artykuły plus tytuł na początku. Dobrze. Dziękuję bardzo za to przypomnienie. Czyli mamy tytuł ustawy. Jest to projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo celne z projektem aktu wykonawczego.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie widzę.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 1. Czy są uwagi? Nie widzę. Czy w związku z tym mogę stwierdzić, że Komisja akceptuje treść art. 1? Nie widzę sprzeciwu. Stwierdzam zatem, że Komisja przyjęła treść art. 1.

W związku z tym przechodzimy do rozpatrzenia art. 2, który dotyczy terminu wejścia w życie. Nie widzę uwag. Stwierdzam zatem, że Komisja przyjęła także art. 2.

Jak rozumiem, rozpatrzyliśmy wszystkie artykuły i w tej chwili możemy rozpatrzyć całość projektu ustawy. Chciałbym zapytać, czy są głosy sprzeciwu wobec przyjęcia całości projektu ustawy. Jeżeli nie ma głosów sprzeciwu, a takich nie widzę, stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy w wersji zaproponowanej przez wnioskodawców. Dziękuję bardzo.

Chciałbym poprosić o sugestię, jeżeli chodzi o posła sprawozdawcę. Pani przewodnicząca...

Posel Krystyna Skowrońska (PO):

Co prawda, próbuję się wymigać, ale chciałabym zgłosić pana przewodniczącego Jana Łopatę jako sprawozdawcę projektu.

Posel Jan Łopata (PSL):

Nie zrozumiałem gestów, ale oczywiście, że tak.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

No dobrze, żeby skrócić te wzajemne adoracje, rozumiem, że Komisja nie zgłasza zastrzeżeń, sprzeciwu wobec kandydatury pana posła, pana przewodniczącego Łopaty. Bardzo ją popieram. W związku tym, że nie ma innych zgłoszeń, panie pośle, cieszę się, że zgodził się pan na podjęcie owej misji.

Dalej mamy tylko informację o tym, że projekt musi uzyskać zgodność z prawem unijnym. Opinia, jeżeli chodzi o zgodność z prawem unijnym, została już uzyskana.

Legislator Jacek Markiewicz:

Nic się nie zmieniło, jest to treść z przedłożenia.

Przewodniczący poseł Dariusz Rosati (PO):

Tak jest. Jest to w tekście przedłożenia.

Na tym wyczerpaliśmy porządek obecnego posiedzenia. Zamykam posiedzenie.

Przypominam koleżankom i kolegom, że spotykamy się o godz. 16.00. Dziękuję bardzo. Dziękuję, panie ministrze.